

EERDSE HEIDE

De heide in de Eerdse Bergen is het laatste overgebleven stukje van een immense heidevlakte die zich eens uitstreckte tot aan Olland. Door ontginning is dit grote heidegebied verloren gegaan. De Natuurwerkgroep De Eerdse Bergen maakt zich sterk om dit kleine stukje in Eerde te behouden. Samen met de gemeente en Schaapskudde Eerde werken onze vrijwilligers aan het in stand houden van de heide. In de winter verwijderen vrijwilligers opschot van boompjes en bramen en in de zomer gebeurt dit door begrazing met schapen. Hierdoor proberen we een afwisselend, rijk en open stukje heide te behouden, waar bijzondere soorten als de levendbarende hagedis en roodborsttapuit zich thuis voelen.

STUIFDUINEN EN HAKHOUT

De Eerdse Bergen maken deel uit van een reeks van stuifwalcomplexen in Oost-Brabant. Men vermoedt dat de stuifwallen zijn ontstaan met zand uit de laatste ijstijd en later mede door ontginning van heide en ontbossing zijn gegroeid. Waarschijnlijk bestond de oorspronkelijke eikenpopulatie tot de late Middeleeuwen en werd deze door de boeren aangevuld om het stuifzand tegen te houden om zo met een 'zandvang' hun akkerland te beschermen. De eiken zijn in de afgelopen eeuwen gebruikt als hakhout. Om de 8-12 jaar oogstte men hout zo, dat de boom in leven blijft en men later weer opnieuw kan oogsten. Het zand van de stuifwal is in de eeuwen erg geërodeerd. Ook is het meeste weggehaald door mensenhanden ten behoeve vanbouw. Hierdoor zijn eeuwenoude grillige vormen van de wortelstronken van de eikenstoven fraai zichtbaar geworden. De stuifwallen met oude eikenhakhoutstoven, vormen een aardkundig monument, een zeer waardevol stukje cultuurhistorie dat bescherming verdient.

POELEN EN KAMSALAMDER

Meer variatie in landschap geeft meer planten- en diersoorten. Poelen dienen als groeiplaats voor water-, moeras- en oeverplanten, als leefgebied voor amfibieën, insecten en andere ongewervelden, maar ook als drinkplaats voor vogels en zoogdieren. Hier in de Eerdse poelen is bijzondere aandacht voor de kamsalamander die zich thuis voelt in ons kleinschalig landschap in struikgewas en bos, tussen boomstronken en in de buurt van voortplantingwater, de plaats waar ze paren, eitjes afzetten en de jongen geboren worden.

stichting natuurwerkgroep
DE EERDSE BERGEN
OMMETJE EERDSE BERGEN
 over kerkepadjes, langs stuifduinen en akkers
www.eerdsebergen.nl/ommetje

Welkom op dit wandelpad. Wij vragen uw aandacht voor het volgende:

- alleen toegankelijk voor wandelaars tussen zonsopkomst en zonsondergang
- u bent hier te gast
- betreden is geheel op eigen risico
- honden aan de lijn
- laat geen afval achter
- laat gewassen en dieren met rust
- In broedseizoen, en bij begrazing of als er kans bestaat op het uitbreken van planten en/of dierziekten, heeft de grondgebruiker het recht het pad tijdelijk af te sluiten.

Het Ommetje Eerdse Bergen is in 2012 opgezet door Natuurwerkgroep De Eerdse Bergen samen met Coördinatiepunt Landschapsbeheer van Brabants Landschap met financiële ondersteuning van de Nationale Postcode Loterij en mede mogelijk gemaakt door de toestemming van de particuliere grondeigenaren van aangrenzende percelen en gemeente, destijds Veghel en Schijndel, Staatsbosbeheer, Schaapskudde Eerde en niet in het minst de inzet van vele vrijwilligers.

OMMETJE EERDSE BERGEN

Het Ommetje is een wandelroute voor bewoners en bezoekers van Eerde. Een wandeling vanuit het dorp over zandpaden en wegen, door afwisselende natuur en agrarisch landschap. Dit ommetje draagt bij aan de waardering en bescherming van het kwetsbare natuurgebied De Eerdse Bergen, een plek met een mengeling van historische-, cultuur-, en natuurwaarden. Een klein maar afwisselend gebied met dennenbossen, oude eiken, een heideperceeltje, stuifduinen en eikenhakhout. Dit alles doorkruist door wegen en paadjes. Er is ook een uitstapje naar de overweldigende openheid op Vlagheideberg opgenomen. De Natuurwerkgroep De Eerdse Bergen zet zich in om de natuur te beschermen en de biodiversiteit te vergroten. Samen met Coördinatiepunt Landschapsbeheer van Brabants Landschap realiseerde zij dit ommetje zodat u als publiek ook kunt genieten van deze unieke omgeving.

ROUTEBSCHRIJVING

Het startpunt (S) is het Sint Antoniusplein midden in het dorp. Hier is een parkeerplaats en horecagelegenheid.

Van daar gaat u via de Bergweg, en vervolgens door het bos naar buurtschap Zandvliet (1). Hier kunt u een uitstapje maken om de herbouwde Sint Antonius Molen (2) en het Airborne-monument te bezoeken. U passeert dan een karakteristieke 'bolle akker' (3). Terug op de route loopt u via een oud kerkepadje tussen camping Het Goeie Leven en de bosrand, langs de imkerij (4) naar de buurtschap De Vlagheide. Deze zand- en heidenamen brengen ons landschap van de afgelopen eeuwen in herinnering. De tocht voert verder langs een visvijver. Prachtig aangelegde natuur bestaande uit eendenkooi, poelen, visvijver en natuurlijk ingericht landschap. Als u tijd heeft en het poortje open is kunt u dit mooie natuurterrein bezoeken.

Vorbij de eendenkooi (5) slaat u linksaf en betreedt u het MOB-terrein (6). Dit voormalig militair opslagterrein is teruggegeven aan de natuur. Van dit terrein kan men een (klim-)uitstapje maken naar de Vlagheideberg. Een voor Brabant uniek hoog glooiend en groot open weidelandschap van 46 ha met bijzonde-

re natuur. Zoals broedgebied voor de veldleeuwerik, koninginpage en trekvogeltelpunten. Vanuit ruim dertig meter hoge uitkijpunten heeft u uitzicht over heel Meierijstad en verre omgeving (7).

Terug op de route, na het MOB-terrein vindt u rechts een vliegtuig; het Spitfire-monument (7a). Een mooie combinatie van geschiedenis en spelen. Steek de weg over en volg het pad rechts langs de hei (8, zie beschrijving), door de bossen naar de stuifduinen (9, zie beschrijving) oftewel 'De Eerdse Bergen', met de eeuwenoude eikenstobben. Hier is het project hakhoutherstel. Als alternatief kunt u hier het moeilijker begaanbare paadje over de stuifduin volgen. Bij de Pastoorsberg gaat u rechtsaf en loopt u via een slingerend smal bospad over een oude stuifwal. Rechts is nieuwe natuur in ontwikkeling, heel voorzichtig groeit hier jonge heide. Verderop links is een doorkijk naar een nieuwe pool.

Uit het bos komt u op de voormalige Scheiweg (10). Tegenwoordig heet deze weg Stuifzand; deze weg vormde vroeger de grens van de twee gemeenten Veghel en Schijndel. De verkorte route gaat na ca. 100 meter linksaf de Kuilen op naar (14). Anders wandelt u in een lange rechte lijn langs een bosrand (11) met uitzicht over agrarische percelen naar de plek van de voormalige Koevingse Molen (12). Vanaf dit zuidelijkste punt voert de route terug via een zandweg en vervolgens over bospaadjes door een stuifzandgebied naar de oostkant van de Eerdse Bergen. Hier heeft u zomers een ver uitzicht (13) over weilanden en akkers en in de verte de kerk van Eerde. Dan gaat het naar de buurtschap De Kuilen (14). Hier is nog een uitstapje mogelijk naar het Mariakapelletje (15) of u neemt de afslag naar links en gaat richting het dorp over wederom een oud kerkepad, Het Loo (16), een zandweg met een rij unieke knotwilgen.

Nog een laatste lusje gaat door de natuurtuin van de natuurwerkgroep (17). U kunt hier vrij rondkijken en zien hoe de werkgroep een groene thuisbasis heeft ingericht. Achter de Berghut gaat u door een mooi paadje langs besdragende struiken. Twee keer rechts en dan komt u weer uit bij het Sint Antoniusplein waar u begonnen bent. Wij wensen u veel wandelplezier!

Copyright: (c) 2012 rev 2022 2.0 Natuurwerkgroep Eerdse Bergen
Vormgeving FF, JVL en Van Geffen Druk

LENGTE OMMETJE EERDSE BERGEN 2.0: 7 KM (MET UITSTAPJES 8 KM) • VERKORTE VERSIE: 5 KM